

SLUTTRAPPORT

LEIE – ET TRYGT ALTERNATIV

Effekten av medvirkning i boligsosialt arbeid?

Heidi Røed

Innhold

1. Innledning.....	2
1.1 Bakgrunn	2
2. Mandat	3
2.1 Mål og målgruppe	3
2.2 Prosjektet er organisert med følgende:	4
2.3 Prosjektets forankring:	4
3. Kartlegging av opplevd bosituasjon	5
3.1 Innledning.....	5
3.2 Prosjektets avgrensning	5
4. Metode	6
4.1 Prosjekt.....	6
4.2 Prosjekt.....	6
4,3 Kartlegginga av opplevd bosituasjon.....	7
5. Virkemidler	8
5.1 Innledning.....	8
5.2 Om leieforholdet	8
5.3 Individuell oppfølging	8
5.4 Tverrfaglig og tverretattlig samarbeid.....	8
5.5 Tidsbruk & tilgjengelighet	9
6. Tiltak i prosjektet.....	9
7. Prosjektets rolle og arbeidsoppgaver.....	10
8. Resultater i prosjektet	11
Hovedmål:	11
Delmål.....	11
9. Konklusjon	15
Litteraturliste	17
Vedlegg:.....	17
Vedlegg:.....	18

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

«Boligen vår er noe av det viktigste vi har. På hjemmebane er vi trygge og kan leve akkurat som vi vil». Slik lyder Nikolai Astrup sin første setningen i nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken datert 2021-2024. Sånn er det ikke for alle. Alle opplever ikke trygghet i hjemmet sitt og alle kan ikke leve akkurat som de vil. Sandefjord kommune er ikke et unntak.

Sandefjord kommune har tildelingsrett til ca. 1600 boliger. Boligene er eid av kommunen, av stiftelser og noen boliger er prisregulerte boliger som kommunen tildeler. Prosjektet har avgrenset adressene til kun å gjelde boliger som er eid av Sandefjord kommunen.

Bakgrunnen for denne avgrensingen er at det skal etableres et samarbeid med driftsavdelingen som har ansvar for boligene.

Målgruppen for tildeling av kommunale boliger er «vanskeligstilte på boligmarkedet». Kommunal- og moderniseringsdepartementet definerer «vanskeligstilt på boligmarkedet» som dem som ikke selv er i stand til å skaffe seg, eller beholde en egnet bolig og som befinner seg i en eller flere av følgende situasjoner:

- Er uten bolig
- Står i fare for å miste boligen sin
- Bor i uegnet bolig eller bomiljø

(Ref. Alle trenger et trygt hjem, Nasjonalstrategi for den sosiale boligpolitikken 2021-2024, s. 5)

Erfaring viser at en del beboere i kommunalt tildelte boliger trenger bistand for å bo godt, være gode naboer og bidra til gode bomiljøer. Vi tror at dersom den enkelt i større grad mestrer dette, så vil det bidra til at leie blir et tryggere alternativ. For at kommunen skal oppnå dette, må den enkelte få anledning til å medvirke på en hensiktsmessig måte.

Før kommunesammenslåingen hadde Sandefjord kommune to boveiledere. Disse boveilederne hadde ikke et mandat med spesielt fokus på brukervedvirkning, men vi antar at nettopp det å være ute i boligene og bidra til større brukervedvirkning kan ha en effekt på antallet klager og de bygningsmessige belastningene. For å få til medvirkning må noen ha et særskilt ansvar for at det skal skje. Det må etterspørres, det må oppmuntres og det må legges til rette for å medvirke.

Etter omorganisering ble denne tjenesten flyttet til ambulerende tjenester. Som en antatt konsekvens av dette har Sandefjord kommune sett et økende omfang av mislighold av kommunale boliger, økende antall klager og store bygningsmessige belastninger. Som følge av dette ønsket Sandefjord å undersøke om det å bidra til økt brukervedvirkning for de som leier kommunale boliger, også bidrar til bedre bomiljøer og mer effektiv boligforvaltning.

I september 2023 ble Sandefjord innvilget tilskudd til prosjektet «Leie – et trygt alternativ – effekten av medvirkning i boligsosialt arbeid». Prosjektet har gjennomført kartlegging av beboernes opplevelse av medvirkning i boforholdet. Hvilken måte ønsker de å medvirke? Arbeidet er gjennomført både på individnivå og på systemnivå i kommunen.

2. Mandat

– Leie – et trygt alternativ ved å benytte brukermedvirkning som metode.

Prosjektet er organisert som et selvstendig prosjekt med egne målsettinger, tidsavgrensninger og organisering. Nedenfor kommer en kort redegjørelse for prosjektet. Med målsettinger og organisering.

2.1 Mål og målgruppe

Prosjektet har følgende målformulering som har dannet grunnlaget for arbeidet:

Hovedmål:

Det skal være trygge og gode bomiljøer i de kommunale boligene i Sandefjord kommune. Det skal legges til rette for medvirkning ut fra den enkelte leietakers forutsetning.

Delmål:

1. Den enkelte opplever å bo godt og trygt i sin kommunale bolig
 - a. Færre naboklager
 - b. Færre oppsigelser
 - c. Færre husleierestanser
 - d. Oppleve en mer stabil bosituasjon
 - e. Oppleve å være trygg i boligen sin
2. Den enkelte opplever mestring/selvstendighet og medvirkning knyttet til å bo
 - a. Færre henvendelser til drift avdelingen
 - b. Flere som mottar tjenester i boligen
3. Bolig- og tjeneste kontoret har et tett samarbeid med driftsavdeling for å sikre en verdig og trygg bolig
4. Sandefjord kommune har systematisk tverrfaglig samarbeid på systemnivå for å gi best mulig tjeneste.

Målgruppe:

Prosjektet har avgrenset målgruppen til personer med utfordringer innen psykisk helse og rusavhengighet som bor i kommunale boliger på 3 ulike adresser i Sandefjord. Dette er personer som ikke har vært tilgjengelig for kommunale tjenester grunnet mangel på struktur i hverdagen.

2.2 Prosjektet er organisert med følgende:

Arbeidet er ledet av prosjektleder i 20% stillingshjemmel og en prosjektmedarbeider i en 100% stillingshjemmel. Prosjektet er organisert med følgende:

Styringsgruppen har bestått av Kommunalsjef helse-, sosial og omsorg (HSO) Seksjonsleder bolig- og tjenestekontor

Arbeidsgruppen har bestått av prosjektmedarbeider, boligsaksbehandlere, representant fra tjenestekontoret, representant fra psykisk helse og rusomsorg, representant fra NAV og koordinator i drifts avdelingen fra kommunalområde miljø og plan. Det har blitt gjennomført 7 arbeidsgruppemøter gjennom prosjektperioden. Dette for å sikre det tverrfaglige samarbeidet.

2.3 Prosjektets forankring:

Prosjektet er støttet av ledelsen i Sandefjord kommune, representert ved kommunalsjefen for helse-, sosial og omsorg. Sandefjord kommune har også vedtatt Temaplan bolig, Alle trenger et trygt hjem 2023-2030. Tverrfaglig samarbeid er viktig for å nå målene i prosjektet. Det er nødvendig å se helheten og sammenhengen i tjenestene rundt beboerne og boligene.

I boligplanen er det definert to hovedstrategier som er viktige for prosjektet:

- Innbyggerne skal oppleve at tjenestene er tilpasset deres individuelle behov.
- Innbyggerne skal føle trygghet og tilhørighet, og ha muligheter til å bidra i samfunnet.

Disse strategiene skal veilede Sandefjord kommune og er også implementert i prosjektet. Tilpasning av tjenester skjer gjennom brukermedvirkning. Gjennom kartlegging og relasjonsbygging finner prosjektmedarbeideren og brukeren ut sammen hvilket tjenestenivå som er overkommelig og hensiktsmessig for den enkelte.

Prosjektet har fokusert på å skape trygghet både for beboere i kommunale boliger og for naboene. Gjennom tverrfaglig samarbeid har prosjektet jobbet for å øke tryggheten i nabolaget, gjennom dialog og tilgjengelighet for naboene. Det har også vært et nært samarbeid med politiet for å forebygge situasjoner.

3. Kartlegging av opplevd bosituasjon

3.1 Innledning

Dette kapittelet handler om å kartlegge hvordan beboerne opplever sin bosituasjon.

«Elsk meg mest når jeg fortjener det minst, for da trenger jeg det mest.»

I et boligsosialt perspektiv kan vi bytte ut «elske» med «å se» de som det er vanskeligst å nå. Disse personene har ofte komplekse utfordringer knyttet til både psykisk helse og rus. De klarer ikke alltid å møte til avtaler og er sjelden i en posisjon til å bli utredet. Kommunen tilbyr oppfølgingstjenester, men brukerne følger ikke opp, og tjenesten blir avsluttet.

3.2 Prosjektets avgrensning

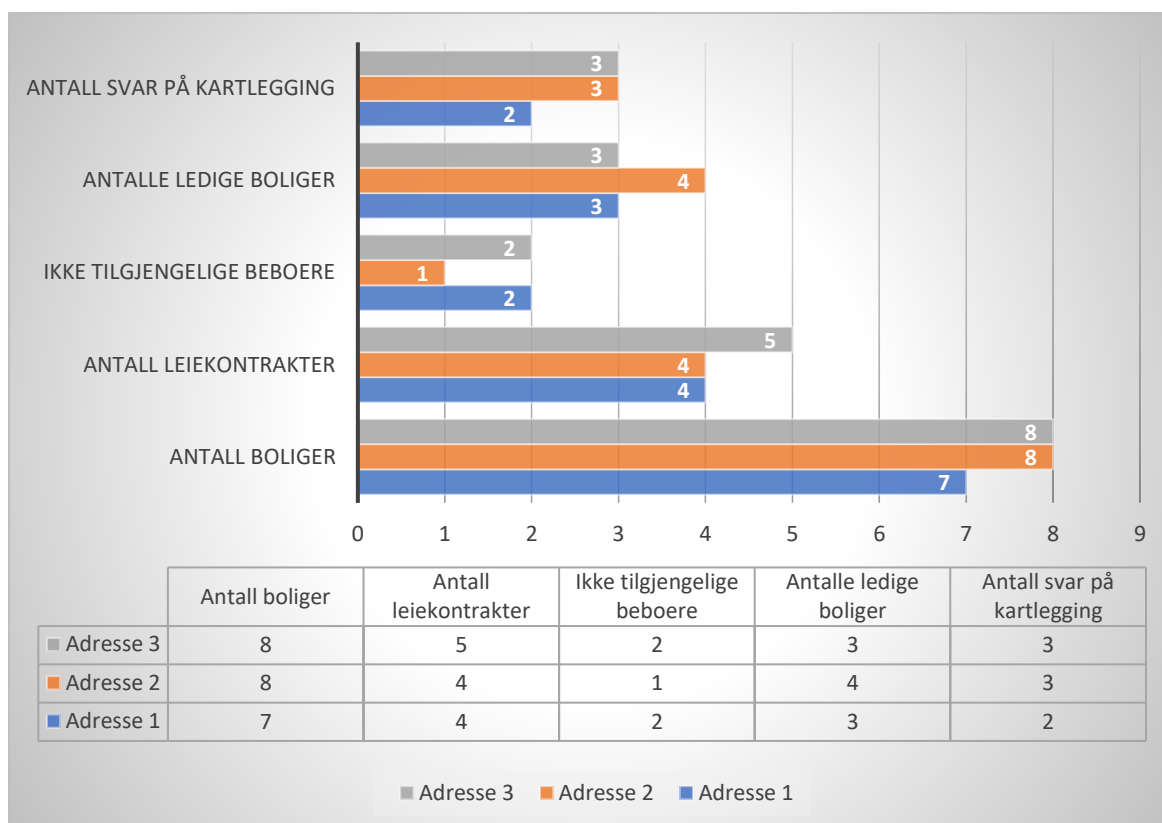
Prosjektet har avgrenset målgruppen til personer med rusavhengighet som kommunen ikke har klart å gi hensiktsmessige tjenester til. Prosjektet har valgt å inkludere tre spesifikke adresser.

Det er totalt 23 ettromsleiligheter på disse tre adressene. Ved prosjektets start var 13 leiligheter leid ut, mens åtte leiligheter var uten husleiekontrakt. Noen boliger ventet på å bli istandsatt, mens andre var klare for utleie.

De fleste som bor her har en rusavhengighet, og mange personer uten fast bolig oppholder seg på disse adressene. Kommunen har hatt store utfordringer på disse adressene med okkupasjon av boliger, bråk, uro, naboklager og hærverk. Målet har vært å iverksette tiltak som skal bidra til trygghet og støtte for de som bor i området, både naboer og kommunens leietakere. Det har vært viktig å hjelpe den enkelte til å oppleve mestring i sitt boforhold, slik at de kan føle trygghet og stabilitet i hverdagen.

Prosjektmedarbeider har laget et spørreskjema som beboerne på de aktuelle adressene har besvart, etterfulgt av oppfølgingsamtaler. Her har hver enkelt fått mulighet til å si noe om hvordan de opplever sitt boforhold i kommunale boliger og i hvilken grad de føler at de kan påvirke sitt bomiljø. Hensikten med dette var å iverksette tiltak basert på den enkeltes behov for tilpasset bistand for å oppnå et trygt og godt boforhold. Kartleggingskjemaet er vedlagt.

Prosjektmedarbeider har fulgt opp kartleggingen med regelmessige samtaler i beboernes hjem for å forstå deres behov og ønsker. Vi har sammen laget en plan med mål om en trygg og stabil bosituasjon.

4. Metode

I prosjektet er det brukt ulike metoder for å oppnå målsettingene og resultatene. Disse metodene vil bli forklart nærmere her.

4.1 Prosjekt

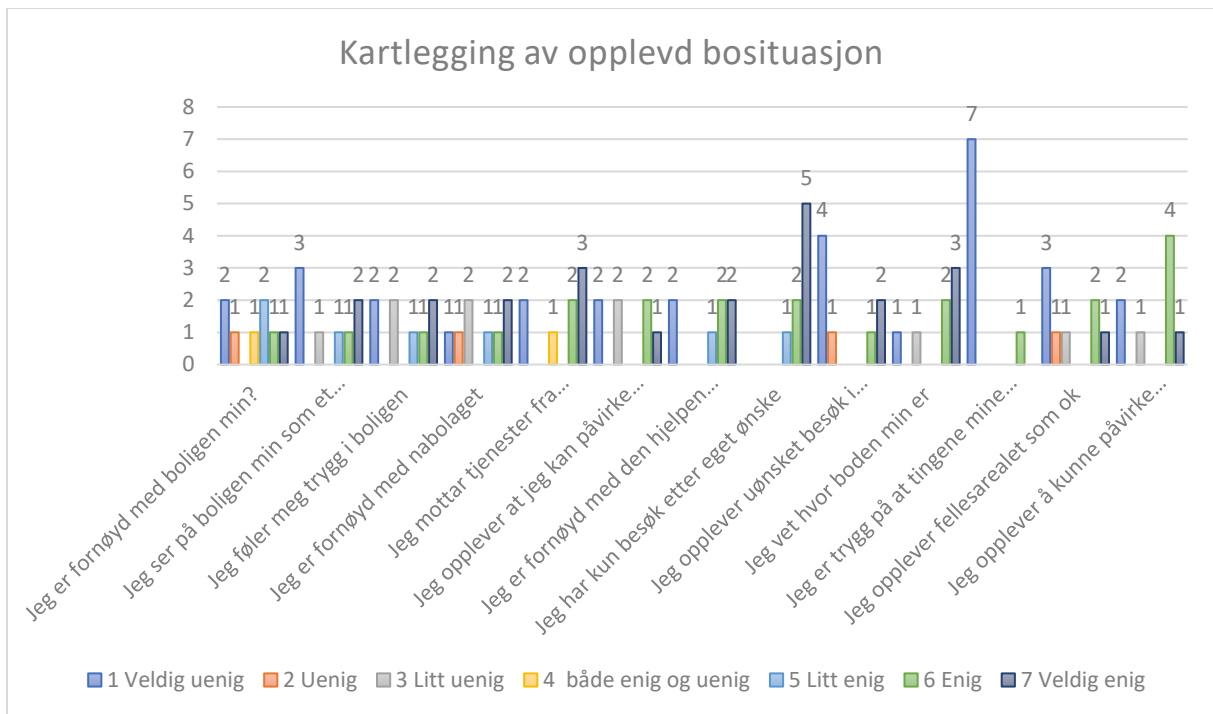
Å jobbe i prosjektform er en god metode for å nå mål og oppnå resultater. For at prosjektmetoden skal være effektiv, må man ha et tydelig mandat og god organisering. Organiseringen av arbeidet har gitt prosjektet en god struktur. Det er lagt vekt på tverrfaglighet og forankring av målsettingene i administrasjonen.

4.2 Prosjekt

Brukermedvirkning i et boligsosialt perspektiv handler om å involvere brukerne av boligsosiale tjenester i beslutningsprosesser som påvirker deres liv og boligforhold. På individnivå har prosjektet brukt spørreundersøkelse for å få et bilde av beboernes erfaringer og behov. På systemnivå har prosjektet prøvd ut dugnad.

4,3 Kartlegginga av opplevd bosituasjon

Det har vært viktig å kartlegge hvordan beboerne på de aktuelle adressene opplever sin bosituasjon. Tiltakene som har blitt iverksatt, er et resultat av denne kartleggingen. Kartleggingen er utgangspunktet for hele prosjektets problemstilling.

5. Virkemidler

5.1 Innledning

Gjennom kartleggingen av hvordan beboerne i Sandefjord opplever sin bosituasjon, har prosjektmedarbeider fått innsikt i hva den enkelte opplever som utfordrende. Basert på dette har prosjektmedarbeider identifisert virkemidler for å endre uønskede situasjoner.

Med virkemidler menes de verktøyene som brukes for å iverksette ulike tiltak for å nå prosjektets mål. Prosjektet har brukt de samme virkemidlene på alle adressene.

5.2 Om leieforholdet

Informasjon om husleieloven og boligens ordensregler: Ved innflytting i kommunal bolig får leietaker informasjon om sine plikter og rettigheter i leieforholdet. Leietakers plikter er regulert gjennom husleiekontrakten, som inkluderer å ivareta boligen, følge boligens ordensregler og betale husleien innen fristen. Vesentlige brudd på leiekontrakten kan føre til oppsigelse eller heving av kontrakten, i henhold til husleielovens bestemmelser.

Råd og veiledning: Leietaker har fått informasjon om viktigheten av å være en god nabo. Råd og veiledning, samt tilgjengelighet for beboerne og nabolaget, har vært sentralt i arbeidet.

5.3 Individuell oppfølging

Kartleggingen av beboernes opplevelse av sitt boforhold, viste at noen beboere ikke var tilgjengelige for det kommunale tjenesteapparatet grunnet manglende evne til å overholde faste avtaler. Til tross for dette ønsket de bistand i boligen. Hovedformålet med prosjektets oppfølging har vært at den er individuelt tilpasset. Oppfølgingen er ikke vedtaksfestet og avsluttes kun hvis beboeren ønsker det. Den er basert på samarbeid mellom prosjektmedarbeider og beboer.

5.4 Tverrfaglig og tverretatlig samarbeid

Tverrfaglig og tverretatlig samarbeid har vært helt sentralt for prosjektet. Det har blitt etablert et godt samarbeid med Psykisk helsetjenester og rusomsorg i kommunen, samt saksbehandlere på Bolig- og tjenestekontoret. Psykisk helse og rusomsorg (PHR) og ambulerende tjenester i bolig har vært viktige samarbeidspartnere gjennom hele prosjektperioden. Prosjektet har deltatt på samarbeidsmøter og samtaler hvor bolig har vært et naturlig tema.

Arbeidsgruppen i prosjektet har vært en god arena for informasjonsutveksling. Det ble tydelig at det var behov for et tverrfaglig møtepunkt, så det ble satt av tid på slutten av hvert møte for å diskutere boligsosiale utfordringer.

5.5 Tidsbruk & tilgjengelighet

Tilgjengelighet har vært sentralt for arbeidet i prosjektet. Det har vært viktig å være tilgjengelig for beboere og andre som har hatt behov for å komme i kontakt med kommunen. Gjennom prosjektet har vi hatt mulighet til å lytte, gjøre kartlegginger og gjennomføre nødvendige tiltak.

6. Tiltak i prosjektet

Med tiltak menes de aktivitetene som settes i gang basert på den enkeltes behov.

Bomiljøoppfølging: Det er gjennomført ulike tiltak for å fremme deltakelse fra beboerne. I dette kapittelet vil vi redegjøre for tiltakene og resultatene.

Dugnader: Vi har gjennomført dugnader på ulike adresser. Dette har gitt oss mulighet til å bli bedre kjent med deltakerne. Deltakelsen fra beboerne har vært begrenset av ulike årsaker.

Tverrfaglig samarbeid: Vi har etablert samarbeid med relevante aktører som også følger opp den enkelte beboer. Aktørene har blant annet vært LAR, DPS og kriminalomsorgen, i tillegg til de kommunale aktørene. Dette samarbeidet har bidratt til en bedre forståelse og koordinert oppfølging av beboerne.

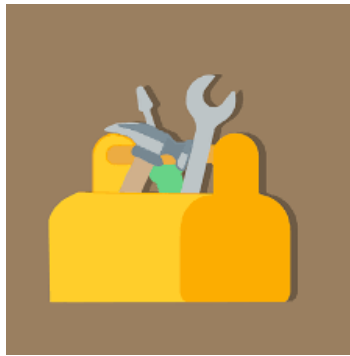
Hjemmebesøk og oppfølging: Det har blitt gjennomført individuell oppfølging av enkelte beboere basert på kartleggingen og deres ønsker. Prosjektmedarbeider og beboer ble enige om hvor ofte oppfølgingen skulle skje og hva den skulle inneholde. Ofte var dette en anledning til å snakke litt, få hjelp til forefallende oppgaver og bli sett. Andre ganger var det nødvendig å bistå med praktiske oppgaver i boligen.

Bytte til mer egnet bolig: Prosjektet har fokusert på store boliger med mange små leiligheter, hvor målgruppen har vært personer med rusavhengighet. Det er lite hensiktsmessig for både beboere og nabolag å bosette mange rusavhengige på samme adresse. Prosjektet har derfor fordelt beboerne til mer egnede boliger der det har vært hensiktsmessig. Sammen med vedtak om tjenester i boligen har dette ført til roligere bomiljø, færre klager og bedre livskvalitet for beboerne.

6.1 Kommunens eiendom – trygg og verdig bosituasjon

Gjennom kartleggingen av beboerne kom det frem behov for tiltak som kan bidra til trygghet og verdighet for den enkelte. Dette handlet hovedsakelig om å sette i stand kommunens eiendommer. Tiltakene inkluderte å rydde og reparere ytterdører og låser til boligene, kjellerboder og vaskerom, samt å rydde og male trappeopp ganger i felles innganger. Disse tiltakene bidrar til en følelse av verdighet og ikke-stigmatiserende boforhold.

Det er utarbeidet en handlingsplan for vedlikehold i samarbeid med Byggdrift som beskriver hvilke tiltak som kan gjennomføres. Handlingsplanen for tiltak er vedlagt.

7. Prosjektets rolle og arbeidsoppgaver

Boligkontoret har som oppgave å behandle søknader om kommunale boliger, følge opp husleiekontrakter, naboforhold og bomiljø i kommunens boliger. Prosjektets rolle har vært å komme i posisjon til de beboeren som ikke har søkt om oppfølging i boligen, eller som ikke evner å følge opp de tjenestene de har fått innvilget på grunn av deres livssituasjon. Det har vært tidkrevende å bygge relasjon og tillit. En viktig del av arbeidet har vært å følge opp den enkelte i egen bolig.

Prosjektet har vært mye ute i boligene. Dette har gitt kommunen oversikt over feil og mangler på ulike adresser, og driftsavdelingen har vært en viktig samarbeidspartner. Kommunens tilstedeværelse på adressene har hatt en skadereduserende effekt på boligene. Nabolaget ser at adressene blir fulgt opp, og personer uten tilhørighet til boligene oppholder seg ikke i like stor grad der prosjektet har vært regelmessig innom.

Prosjektet har hatt en rolle i boligsosialt tildelingsteam. Dette teamet består av representanter fra tjenestekontoret, rus og psykiatri, NAV, ambulerende tjenester og boligkontoret. Teamet behandler søknader om kommunale utleieboliger og sikrer at riktige tjenester og boligsosiale virkemidler blir iverksatt.

Som nevnt tidligere har det tverretatlige og tverrfaglige samarbeidet vært sentralt for å få en helhet og sammenheng i tjenestene som blir gitt.

8. Resultater i prosjektet

I dette kapitlet ser vi på hvilke tiltak og virkemidler som er brukt for å nå de ulike delmålene i prosjektet. Resultatene som er oppnådd blir evaluert, og vi gir videre anbefalinger for å nå hovedmålsettingen.

Hovedmål:

Det skal være trygge og gode bomiljøer i de kommunale boligene i Sandefjord kommune. Det skal legges til rette for medvirkning ut fra den enkelte leietakers forutsetning.

Delmål

Delmål 1: Den enkelte opplever å bo godt og trygt i sin kommunale bolig

Metoder:

Prosjekt, kartlegging og brukermedvirkning

Virkemidler som er benyttet:

Individuell oppfølging, råd & veiledning, tidsbruk, tverrfaglig samarbeid

Tiltak som er utført:

1. Gjennomført dugnad
2. Gjennomført istandsettelse av boder, ringeklokker og fellesareal
3. Samtaler med beboere
4. Iverksatt tverrfaglig samarbeid
5. Etablert samarbeid med politiet

Evaluering av resultat:

Tiltakene som er utført for å nå delmål 1 har gitt gode resultater. Å møte beboerne i områder med bomiljøutfordringer har gitt verdifull kunnskap og forståelse. Dialogen mellom kommunen, beboerne og naboene har bidratt til en felles forståelse av situasjonen, og målgruppen har følt seg tatt på alvor av kommunen.

Som et resultat av prosjektet har kommunen kunnet iverksette flere tiltak for å møte beboernes utfordringer i bomiljøet. Tverrfaglig samarbeid rundt den enkelte beboer, samt tett samarbeid med NAV, ambulerende tjenester og Byggdrift, har bidratt til en mer stabil bosituasjon, færre naboklager og mindre husleierestanse.

Det er etablert et godt samarbeid med politiet, som på forespørsel fra kommunen jevnlig besøker boområder med store utfordringer.

Flere dugnader har blitt gjennomført for å fremme deltakelse i bomiljøet, men disse har ikke gitt ønsket resultat da flertallet av beboerne ikke deltok.

Effekten av dette arbeidet har bidratt til å trygge bomiljøet i kommunens boliger og omkringliggende områder. Det er også utarbeidet en handlingsplan i samarbeid med Byggdrift for forbedringsarbeid på adressene, med mål om å skape trygghet og verdighet i boligene.

Anbefaling:

Tiltakene som er utført i prosjektet anbefales videreført i boområder med utfordringer.

Delmål 2: Den enkelte opplever mestring/selvstendighet og medvirkning knyttet til å bo

Metode:

Prosjekt, kartlegging og brukervedvirkning

Virkemidler som er benyttet:

Husleiekontrakt, informasjon, råd & veiledning, være tilgjengelig og tverrfaglig samarbeid

Tiltak som er utført:

1. Tett oppfølging av husleiekontrakt
2. Gjennomført dugnad, hjemmebesøk og oppfølging av beboer
3. Etablert et tverrfaglig samarbeid med psykisk helse og rusomsorg, samt LAR

Evaluering av resultat:

Prosjektet har fokusert på å tildele egnede boliger med riktige tjenester, slik at beboerne kan ivareta bosituasjonen. Alle i prosjektet har fått individuell oppfølging og mål basert på brukervedvirkning. Dette har vært viktig for å komme i posisjon til den enkelte beboer.

Prosjektmedarbeiderne har fulgt opp beboerne i nye boliger som antas å være mer hensiktsmessige for dem. Siden prosjektet startet, har fire beboere fått ny adresse, og disse følges fortsatt opp av prosjektet. Prosjektet deltar på ansvarsgruppemøter, LAR-møter og andre tverrfaglige arenaer der det er relevant å representere boligkontoret. Alle disse beboerne har fått innvilget vedtak om tjenester etter at prosjektet startet.

Anbefaling:

Tverrfaglig samarbeid rundt beboere med sammensatte utfordringer anbefales videreført inn i ordinær drift. Dette har hatt positive resultater både for beboeren og for ivaretagelse av boligen.

Delmål 3: Bolig- og tjenestekontoret har et tett samarbeid med driftsavdeling for å sikre en verdig og trygg bolig

Metode:

Kartlegging, brukermedvirkning, dialog og prosjekt

Virkemidler som er benyttet:

Tidsbruk, råd og veiledning, individuell oppfølging og tverrfaglig samarbeid

Tiltak som er utført:

1. Gjennomført dugnad
2. Tett samarbeid med ambulerende tjeneste og ruskonsulent
3. Gjennomføre tilsyn og regelmessige hjemmebesøk hos beboer
4. Etablere et samarbeid og rutiner for å istandsette skadeverk

Evaluering av resultat:

Det har blitt gjennomført flere dugnader på de ulike adressene. Hensikten med dugnaden var å skape samhold og ansvarliggjøring beboerne imellom. En omfattende kartlegging av beboernes opplevelse av trygghet i boligen har blitt gjennomført. Basert på dette har det blitt utarbeidet en handlingsplan i samarbeid med Byggdrift.

Prosjektet har hatt en kontaktperson på Byggdrift, noe som har gjort kommunikasjonen mellom beboerne og kommunen enklere. Det har vært ønskelig at en representant fra Byggdrift har deltatt i arbeidsgruppen i prosjektet, uten at dette har blitt prioritert fra avdelingen sin side.

Samarbeidet med ledelsen på Byggdrift har vært krevende, da det boligsosiale perspektivet møter det økonomiske perspektivet. Det har vært utfordrende å finne en god balanse i samarbeidet.

Anbefaling:

Tiltakene som er gjennomført bør videreføres og utvikles videre.

Delmål 4: Sandefjord kommune har systematisk tverrfaglig samarbeid på systemnivå for å gi best mulig tjeneste

Metode:

Prosjekt, dialog og kartlegging

Virkemidler som er benyttet:

1. Kartlegging og samtaler med beboer
2. Individuell oppfølging
3. Samarbeid med hjelpeapparatet rundt beboer
4. Tett samarbeid med psykisk helse og rusomsorg, tjenestekontoret, LAR og andre

Evaluering av resultat:

Det har blitt gjennomført kartlegging av den enkeltes evne til å bo og deres tjenestebehov. Prosjektet har deltatt på ansvarsgruppemøter og hatt et tett samarbeid med tjenesteapparatet rundt hver beboer. Disse tiltakene skal bidra til å sikre korrekt informasjon om beboerne, slik at de kan få riktig tjeneste og tildeles riktig bolig for å mestre sitt boforhold.

Anbefaling:

Tverrfaglig samarbeid er nøkkelen til en vellykket bosetting av kommunens målgruppe, spesielt der det er behov for langvarige tjenester og oppfølging for å mestre hverdagen. Prosjektet har erfart at dette samarbeidet er helt nødvendig for å ivareta beboernes ulike behov. Det anbefales å videreføre disse tiltakene

9. Konklusjon

Jeg avslutter rapporten der jeg startet: «Boligen vår er noe av det viktigste vi har. På hjemmebane er vi trygge og kan leve akkurat som vi vil.» Dette sitatet fra Nikolai Astrup i den nasjonale strategien for sosial boligpolitikk (2021-2024) gjelder for oss alle. Enten vi lever et A4-liv med 2 ½ barn, hund og stasjonsvogn, eller vi har en rusavhengighet og lever i kaos, skal hjemmet vårt være vår trygge havn.

Boligen har stor betydning for identitet og sosial tilhørighet, men den er ikke alltid nok i seg selv. En bolig er en base for inkludering i samfunnet og en nødvendighet for å kunne motta velferdstjenester, mestre boforholdet og bli inkludert i samfunnet. Den norske boligpolitikken arbeider for at alle skal ha et botilbud, uavhengig av oppførsel og evne til å mestre å bo. Dette kan føre til mange utfordringer i fremtiden, og det vil være viktig å ha ressurser til å møte disse utfordringene for at alle skal føle trygghet i hjemmene sine.

Kartleggingen av beboerne i dette prosjektet viser at det viktigste er å oppleve trygghet. Låser, ringeklokker og tjenester hjemme er det som er viktigst for at de skal føle seg trygge og mestre boforholdet. Dette gjelder personer med omfattende avhengighetsproblematikk og/eller psykiske utfordringer, som har behov for tjenester i boligen. Erfaringen fra prosjektperioden viser at tett samarbeid med tjenesteapparatet, å bygge en relasjon med beboerne og god koordinering av tjenester til den enkelte, bidrar til at de mest vanskeligstilte kan mestre å bo.

Status bomiljø ved prosjekt slutt

Ved prosjektets slutt er det fortsatt mange utfordringer rundt bomiljøet i Sandefjord kommune, og det er mange pågående saker som det arbeides med.

Målsettingen i prosjektet har vært å inkludere beboerne i tjenestene de mottar slik at de opplever å mestre sitt boforhold. For å komme i posisjon til den enkelte har det vært viktig å skape en relasjon og tillit. Dette er tidkrevende arbeid, og med en tidsramme på 12 måneder har dette vært utfordrende for prosjektet. For å møte denne utfordringen har tverrfaglig samarbeid vært en viktig faktor. Samarbeidet med ambulerende team og ruskonsulenter har vært helt nødvendig for å komme i posisjon til beboerne.

Positive ringvirkninger av prosjektperioden

Prosjektet har hatt en positiv innvirkning på den daglige driften. Saksbehandlerne ved boligkontoret har hatt mer tid og ro til å behandle saker. De har merket en nedgang i antall ubehandlede saker etter at prosjektet startet og tok tak i klager og utfordringer i bomiljøet. Prosjektmedarbeideren har hatt direkte kontakt med naboer som opplever utfordringer i bomiljøet, noe som har blitt positivt mottatt av naboene i Sandefjord.

Byggdrift rapporterer at de har satt pris på at noen har holdt et ekstra øye med boliger som ofte har problemer med hærverk og innbrudd. NAV har opplevd dialogen med prosjektmedarbeideren som positiv, og de har erfart at vi sammen har klart å identifisere feil og mangler hos en brukergruppe som vanligvis ikke ønsker hjelp.

Forslag til videre arbeid

For å møte fremtidige utfordringer og fortsette arbeidet som prosjektet har gjort, er det viktig at metodene og arbeidet videreføres. Prosjektet har dokumentert viktige suksessfaktorer for å lykkes med brukermedvirkning i det boligsosiale arbeidet. Disse inkluderer:

- Tildeling av egnede boliger
- Tildeling av tjenester slik at beboerne mestrer boforholdet
- Opprettholdelse av tidvis tilstedeværelse på noen adresser
- Individuell tilnærming i møte med beboere i utfordrende bomiljø
- Etablering av godt tverrfaglig og tverretatlig samarbeid rundt beboerne
- Opprettholde av samarbeidet med Byggdrift

Disse suksessfaktorene har vært avgjørende for å lykkes i det boligsosiale arbeidet med målgruppen i prosjektet. Metodene som er brukt har bidratt til at leietakerne i større grad har fått tildelt egnede boliger og har fått eierskap til de tjenestene de mottar for å mestre boforholdet. Prosjektet har også bidratt til å forbedre det tverretatlige og tverrfaglige samarbeidet. Dette samarbeidet har ført til at tjenestene beboerne mottar, i større grad er rettet mot å mestre boforholdet og hverdagen.

Resultatene i prosjektet avhenger av tidsbruk, tverrfaglig og tverretatlig samarbeid, og en individuell tilnærming i alle enkeltsaker.

Litteraturliste

[Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet \[boligsosialloven\] - Lovdata](#)

[oppdatert-versjon-alle-trenger-en-nytt-hjem.pdf \(regjeringen.no\)](#)

[Medvirkning i boligsosialt arbeid.PDF \(husbanken.no\)](#)

[Temaplan Bolig \(framsikt.net\)](#)

Vedlegg:

Vedlegg 1: Handlingsplan for tiltak på adressene

Vedlegg 2: Kartleggings skjema

Vedlegg 3: Fremdriftsplan

Vedlegg:

Vedlegg 1: Handlingsplan for tiltak på adressene

Tiltak:	Runarveien 1	Runarveien 3	Midtåsveien 22	Plan Byggdrift	Forberedelser/samarbeid
Låse og stenge loftet	X	x	X	Låses etter klart/tomt	Heidi booker inn Tommy til befaring. Det må av prosjektet gjøres en vurdering av evt. eiendeler i området før låsing kan skje.
Istandsette og merke boder i kjeller med H nr.	X	x	X	Utføres etter klart/tomt	Heidi booker inn Tommy til befaring. Det må av prosjektet gjøres en vurdering av evt. eiendeler i området før istandsetting og merking kan skje.
Istandsette og merke ringeklokker til boligene med H. nr.	X	x	X	Pågår, og løses	
Rydde, kaste og vaske i felles trappeoppgang	X	x	X	Blir enige om hvem som tar kostnadene etter befaring	Heidi booker inn Tommy til befaring. Det må av prosjektet gjøres en vurdering av evt. eiendeler i området før låsing kan skje.
Istandsette vaskerom i kjeller	X	x	X	Bestilles og ordnes av Byggdrift etter klart	Heidi booker inn Tommy til befaring. Det må av prosjektet gjøres en vurdering av evt. eiendeler i området før låsing kan skje.
Sørge for fungerende låser og beslag på alle leiligheter	X	x	X	Pågår, og løses	
Male vegger i trappeoppgang. En type maling som lettere går å vaske	X	x	X	Vurderes på befaring	
Reparere dører til sikringsskap	X	x	X	Bestilles og ordnes	

				etter befaring	
--	--	--	--	----------------	--

Vedlegg: 2

Kartlegging av bosituasjonen

	1	2	3	4	5	6	7
	Veldig uenig	Uenig	Litt uenig	både enig og uenig	Litt enig	Enig	Veldig enig
Jeg er fornøyd med boligen min?							
Jeg ser på boligen min som et hjem							
Jeg føler meg trygg i boligen							
Jeg er fornøyd med nabolaget							
Jeg mottar tjenester fra kommunen							
Jeg opplever at jeg kan påvirke den hjelpen jeg får fra kommunen							
Jeg er fornøyd med den hjelpen jeg får fra kommunen							
Jeg har kun besøk etter eget ønske							
Jeg opplever uønsket besøk i boligen							
Jeg vet hvor boden min er							
Jeg er trygg på at tingene mine er trygge i boden							
Jeg opplever fellesarealet som ok							
Jeg opplever å kunne påvirke hvordan fellesarealet i oppgangen min ser ut							
Jeg opplever å kunne påvirke hvordan							

Navn:

Adresse:

Oppfølgingsspørsmål:

Hva gjør at du ikke er fornøyd med boligen din?

Hva er et hjem for deg?

Og hva skal evt. til for at din bolig kan bli et hjem?

Hva kan du gjøre for at boligen din skal føles som et hjem?

Hva skal til for at du føler deg trygg i boligen?

Hva kan du gjøre annerledes for at du skal føle deg trygg?

Hva er bra og hva er mindre bra med nabolaget?

Hva kan du bidra med i nabolaget?

Hva gjør at du ikke ønsker å motta tjenester?

Hva skal til for at du kan motta tjenester? Hva innebærer det?

Hva gjør at du opplever å ikke kunne medvirke/påvirke hjelpen du får?

Hva gjør at du ikke er fornøyd med den hjelpen du får fra kommunen?

Har du forslag på hva som skal til for å unngå uønsket besøk i boligen din?

Er Bodene merket med leilighets nr.?

Hva tenker du kan gjøres for å få en bedre og tryggere bod?

Hva er positivt og negativt med fellesarealene? Hva er viktig for deg?

Vedlegg 3:

Aktivitet/fremdrift i Prosjektet:

Aktivitet i Prosjektet	Ansvarlig	Dato gjennomført
Avklare de siste navnene i prosjektgruppa	Prosjektleder Heidi F	24.11.23
Godkjenning av målbare mål – avvente arbeidsgruppemøte	Prosjektleder Heidi F	15.12.23
Befaring av adresser: - Runarveien 1 og 3 - Midtåsveien 22 - Lahelleveien	Prosjektmedarbeider Heidi R	21.11.23 og 24.11.23
Innkalle til 1 arbeidsgruppemøte Agenda: - informere om prosjektet - Godkjenning av kartlegging - Avklare rammer Referat fra møte	Prosjektmedarbeider Heidi R	15.11.2023
Arbeidsgruppemøte 1 Referat fra møte sendes til gruppa	Prosjektmedarbeider Heidi R	08.01.2024
Gjennomføring av kartlegging Status: pr. 12.02.2024 mangler kun 1 pers for fullstendig kartlegging	Prosjektmedarbeider Heidi R	Fom 08.01.24
Analysere resultat av kartlegging	Prosjektmedarbeider Heidi R	06.02.2024
Innkalle til 2 arbeidsgruppemøte Agenda: - Resultat av kartlegging - Avklare tiltak Referat fra møte	Prosjektmedarbeider Heidi R	
Arbeidsgruppemøte 2 Referat fra møte sendes til gruppa Agenda: • Prosjektet så langt • Gjennomgang av kartleggingene • Forlag til tiltak • Mistanke om veggdyr i Midtåsveien • Enighet om tiltak som skal settes i en handlingsplan til drift	Prosjektmedarbeider Heidi R	06.02.2024
Skriftlig redegjørelse for tiltak på ulike adresser og boliger.	Prosjektmedarbeider Heidi R	Løpende
Handlingsplan til drift Svar fra leder mottatt 09.02.2024	Prosjektmedarbeider Heidi R	08.02.2024
Iverksette tiltak: Sikre dører/låser til boligene pågår fortløpende februar	Prosjektmedarbeider Heidi R og Tommy	15.02.2024

Avtalt befaring med Tommy i Runarveien for iverksettelse av tiltak		
Sende ut varsel om kasting av søppel i fellesareal min.		
Innkalle til 3 arbeidsgruppemøte 20.02.24 Agenda: - Resultat av tiltak Hva fungerer? / hva fungerer ikke? / tanker rundt årsak - Hva kan prosjektet gjøre annerledes?		06.02.24
Arbeidsgruppemøte 3 Referat fra møte sendes til gruppa -	Prosjektmedarbeider Heidi R	20.02.2024
Iverksettelse av nye tiltak: Dugnad plukke søppel ute i Runarveien 1 og 3 for å forebygge naboklager når snøen forsvinner	Prosjektmedarbeider og beboere	12.03.2024
Arbeidsgruppemøte 4 Referat fra møte sendes til gruppa -	Prosjektmedarbeider Heidi R	19.03.2024 Referat sendt : 26.03.2024
Arbeidsgruppemøte 5 Referat fra møte sendes til gruppa -	Prosjektmedarbeider Heidi R	30.04.2024 Referat sendt: 30.04.24
Plukke søppel og rydde i Runarveien før 17.05 – SMS er sendt ut til beboerne 03.05.24	Prosjektmedarbeider Heidi R	08.05.24
Dugnad inne i Runarveien	Prosjektmedarbeider Heidi R	31.05.24
Implementere	Sandefjord Kommune	Løpende
Evaluere arbeidet	Prosjektleder og medarbeider	02.10.2024
Innkalle til siste arbeidsgruppemøte Agenda: - Evaluering av prosjektet - Redegjøre for resultat - Veien videre	Prosjektmedarbeider Heidi R	01.10.2024
Sluttrapport	Prosjektleder Heidi F	31.10.2024